

20. září

20.9.

3. třída

čtu si knížku

ČJ - D

M - D

DI - oprava, podpis

DÚ:

Doplň do názvů zvířat i, j, y, ý. Zvířata očíslej podle abecedy. Podtrhni savce.

velr__ba, j__ř__čka, ž__žala, ž__rafa, št__ka, t__gr, č__žek, r__s, ostř__ž,

skř__van, zaj__c, tesař__k, mot__l, krokod__l

DIKTÁT- z uč. 9/5

Mám sestru Hanku. Ráda jí češu dva cůpky. Na ně uvážu růžové mašle. Tuto barvu má moc ráda. I bačkůrky ve školce má růžové.

UČ: str.11

4. Doplň do názvů zvířat správné písmeno i, j, y, j, j. *ZVÍŘATA SAVCI PŮVÍČI*

velr <u>u</u> ba	št <u>í</u> ka	č <u>l</u> žek	zaj <u>u</u> c
j <u>u</u> žička	t <u>u</u> gr	r <u>u</u> s	tesař <u>u</u> k
ž <u>í</u> žala		oš <u>l</u> ž	mot <u>u</u> l
ž <u>í</u> rafa		skř <u>í</u> van	krokod <u>l</u>

a) Ve dvojicích napište všechna zvířata na jednotlivé lístečky a seřad'te je podle abecedy.
b) Vyber, která ze zvířat jsou savci.
c) Vyber si jedno zvíře a nakresli ho.

5. Přečti si pozorně několikrát text, který si připravil Petr.

Štika
Štika je sladkovodní dravá ryba. Má válcovité dlouhé tělo. Je velice hbitá a její ostré zuby jen tak kořist nepustí. Ulovit jí dá práci i zkušenému rybáři.

a) Zakryj si text a zkus na papír napsat, co sis zapamatoval/a.
b) Do sešitu vypiš z textu o štice slova s měkkými a tvrdými slabikami.
c) Stejně jako Petr vyhledej informace o některém zvířeti a zapiš je.
d) Ve třídě si čtete vaše připravené texty a zkoušejte zapisovat, co jste si zapamatovali.

6. Petr napsal Aničce názvy ptáků. Říkej, jaké tvary slov má Anička doplnit.

vrána – dvě _____	vlaštovka – dvě _____
výr – tři _____	sýkora – tři _____
vrabec – čtyři _____	havran – čtyři _____

a) Cvičení přepiš do sešitu.

7. Diktát.

Motýl má křídla a tykadla. Úhoř žije v řece i v moři. Žirafa má dlouhý krk. Jiříčky odlétají na jih. Kapři mají zábrvy. Zajáci panáčkují na louce.

PS 1, str. 6–7

11

PS: str. 7

5. **Doplň věty slovy z obrázků.**

Nejdelší krk má _____. Dědečkovi se rozbily _____.
 V zimě jezdíme na _____. Na květině seděl pěkně zbarvený _____. Pavouk utkal velkou _____.
 Azor má v kožichu _____. Eliška má modré jako pomněnky. Jeníček s Mařenkou sbírali v lese _____.

6. **Doplň i, /j, ý. Pravopis zdůvodni.**

✓ V jesk____ni byl ukr____tý zlat____poklad. V zámeck____ch chodbách visí jelen____paroh____.
 Krte____ž____jí pod zemí. Pod borovic____lež____š____šky. U r____bníka nás obtěžovali komáři____a mouch____. V c____rkusu vystupuj____medvěd____a slon____. Oh____nek zapraskal a my jsme si opekli špekáček____.

7. **Přečti si text a zkus napsat podobný referát o nějakém zvířeti.**

✓ **Medvěd**

Medvěd hnědý je savec. Má velkou kulatou hlavu, mohutné tělo, dlouhou srst a silné končetiny s velkými drápy. Živí se lesními plody, kořínky, houbami, rybami, hmyzem a menšími savci. Je to všežravec. V listopadu se uchyluje k zimnímu spánku. V České republice se vyskytuje vzácně.

a) Vypiš některá slova s tvrdými slabikami.

b) Vypiš některá slova s měkkými slabikami.

8. **Diktát.**

U rybníka sedí rybáři. Chytají kapry. Nad vodní hladinou krouží vážky a motýlci. V trávě lezou brouci. U cesty se červenají jahody. Je pěkný den. UČ, str. 10–11

SLOHOVÁ CVIČENÍ – POZDRAV, PŘEDSTAVENÍ SE

1. **Hra – Zdravíme se a představujeme se.**

Vytvořte dvojice. Žáci se domluví, koho bude daná dvojice představovat, např.: žák – učitel, žák – nový spolužák, dva neznámí lidé, žák – lékař / lékařka apod. Poté sehraji setkání, pozdraví se a vzájemně se představí. Žáci chodí po třídě, zdraví se i s jinými dvojicemi. UČ, str. 12

– 7 –

ŠK. SEŠIT:

Napiš:

1. dlouhé samohlásky • • •
2. tvrdé souhlásky
3. obojetné souhlásky
4. krátké samohlásky
5. měkké souhlásky
6. dvojhlásky
7. slabiky s ě

písanka 7

t

ť

lele

kuká lukl hluk řapá

letí buk klub laťka

řuká tuk flek nitka

Do věty vyber správné slovo a věty napiš.

Budík nahlas tyká – tiká. Kolem domu je plot – plod.

Diktát:

Docvičuj, oprav.

Najdi význam slov: lelek, řuhýk, brhlík, loskuták.

DÚ:

Doplň vhodně znaménko \cdot nebo $:$ a vypočítej.

2 \cdot 7 = <input type="text" value="14"/>	15 \cdot 3 = <input type="text"/>	1 \cdot 2 = <input type="text"/>
3 \cdot 5 = <input type="text"/>	30 \cdot 5 = <input type="text"/>	32 \cdot 4 = <input type="text"/>
3 \cdot 9 = <input type="text"/>	21 \cdot 3 = <input type="text"/>	40 \cdot 5 = <input type="text"/>
9 \cdot 3 = <input type="text"/>	24 \cdot 4 = <input type="text"/>	36 \cdot 9 = <input type="text"/>
9 \cdot 3 = <input type="text"/>	27 \cdot 3 = <input type="text"/>	30 \cdot 6 = <input type="text"/>
8 \cdot 3 = <input type="text"/>	0 \cdot 5 = <input type="text"/>	4 \cdot 7 = <input type="text"/>
12 \cdot 4 = <input type="text"/>	4 \cdot 0 = <input type="text"/>	4 \cdot 6 = <input type="text"/>
10 \cdot 5 = <input type="text"/>	3 \cdot 1 = <input type="text"/>	3 \cdot 8 = <input type="text"/>

DDÚ:

Eva pletla šálu. V neděli upletla 6 cm.

V pondělí upletla 5krát více než v neděli.

V úterý upletla 3krát méně než v pondělí.

Ve středu upletla 2krát více než v úterý.

Ve čtvrtek upletla stejně jako ve středu.

V pátek upletla 4krát méně než ve středu.

V sobotu upletla 5krát méně než ve čtvrtek.

V neděli dala mamince k svátku šálu dlouhou cm.

PRÁCE VE DVOJICÍCH:

Z trojic čísel sestav všechny příklady sčítání a odčítání.

20
50
30
98
8
90
48
20
68
7
14
21

_____ ✓

_____ ✓

90 - 8 =

Uč. str. 10:

33. Ve 3. A je devět dívek. Chlapců je dvakrát více. Kolik je ve 3. A chlapců? Kolik je ve 3. A dětí?

34. Koláč stojí 5 korun. Sestav tabulku, kolik korun stojí 10, 5, 4, 2, 8, 3, 7, 9, 6 koláčů.

35. Hledej čísla, pro která platí:

$2 \cdot \square < 30$	$28 - \square < 12$	$\square - 10 > 70$
$9 \cdot \square > 18$	$36 + \square > 40$	$\square \cdot 8 < 45$
$4 \cdot \square > 10$	$\square + 20 < 64$	$6 + \square > 13$

36. Vypočítej.

$(65 - 33) - 7 = 20 - 7 = 13$	$38 + (2 \cdot 5) = 38 + 10 = 48$	$4 \cdot (2 \cdot 3) = 4 \cdot 6 = 24$
$(44 + 12) + 8 = 56 + 8 = 64$	$62 - (3 \cdot 3) = 62 - 9 = 53$	$6 \cdot (13 - 8) = 6 \cdot 5 = 30$
$(39 - 15) + 20 = 24 + 20 = 44$	$26 + (50 + 20) = 26 + 70 = 96$	$5 \cdot (90 - 80) = 5 \cdot 10 = 50$
$(72 + 10) - 40 = 82 - 40 = 42$	$3 + (92 - 60) = 3 + 32 = 35$	$3 \cdot (65 - 60) = 3 \cdot 5 = 15$

37. Dřevorubec má rozřezat 18m dlouhý kmen na tři stejně dlouhé části. Jak dlouhá bude každá část? Kolikrát bude řezat do kmenu?

18 : 3 = 6

DĚLENEC DĚLITEL PODÍL

$14 : 2 = 7$

38. Žáci z 3. B vysázeli na záhon 30 sazenic salátů v pěti řádcích. V každém řádku byl stejný počet sazenic. Kolik sazenic bylo v jednom řádku?

sazenic 30

řádků 5 $30 : 5 = \underline{\quad}$

sazenic v jednom řádku ? zk. $\underline{\quad} \cdot 5 = 30$

V každém řádku bylo **6** sazenic.

39. Vypočítej. Zkoušku proved' násobením.

$24 : 3 = 8$	$30 : 3 = 10$	$12 : 3 = 4$	$9 : 3 = 3$	$12 : 4 = 3$
$15 : 5 = 3$	$35 : 5 = 7$	$24 : 4 = 6$	$4 : 4 = 1$	$50 : 5 = 10$
$40 : 5 = 8$	$27 : 3 = 9$	$30 : 6 = 5$	$0 : 5 = 0$	$40 : 4 = 10$

UČ: str. 11:

40 Utvoř k obrázkům dva příklady na násobení a dva příklady na dělení.

41 Za 5 hodin písáčka napsala 35 stran textu. Kolik stran mohla napsat za jednu hodinu?

$35 : 5 = 7$

42 Hanka si zkrátila sukní 42 centimetrů dlouhou. Odstrizená část byla šestkrát kratší než délka nezkrácené sukně. Jak dlouhá byla sukně po zkrácení?

$42 : 6 = 7$ $42 - 7 = 35$

43 Vypočítej.

$6 \cdot 4$	$24 : 3$	$7 \cdot 3$	$12 : 4$	$8 \cdot 5$	$7 \cdot 4$
$50 : 5$	$2 \cdot 8$	$6 \cdot 5$	$4 \cdot 4$	$40 : 5$	$18 : 2$
$32 : 4$	$7 \cdot 0$	$20 : 2$	$20 : 5$	$27 : 3$	$8 \cdot 5$
$4 \cdot 7$	$30 : 5$	$36 : 4$	$8 \cdot 4$	$9 \cdot 4$	$28 : 4$

44 Ve velkém akváriu plave 10 rybiček. Je to dvakrát více, než kolik jich je v malém akváriu. Kolik rybiček plave v malém akváriu?

45 Urči rozdíly dvojic čísel.

32 4 12 6 25 5 24 3 12 4 21 3 36 4 45 5 27 3 18 2

46 Vypočítej. Připomeň si pravidlo přednosti závorčky.

$(5 \cdot 2) + 90$	$65 - (15 : 3)$	$(21 : 3) \cdot 5$
$(30 : 5) + 24$	$32 + (40 : 5)$	$(36 : 4) + 41$
$(25 : 5) \cdot 10$	$100 - (5 \cdot 6)$	$70 - (4 \cdot 5)$
$(20 : 4) : 5$	$20 : (15 : 3)$	$46 + (0 \cdot 5)$

PS: str. 11:

28 Na záhonu vyrostlo ve třech řádcích celkem 21 pórků. Kolik pórků vyrostlo v jednom řádku? V každém řádku byl počet pórků stejný.

pórků ... 21
řad ... 3
 $21 : 3 = 7$
 zk. $7 \cdot 3 = 21$
V řádku je 7 pórků.

Které ovoce na podzim trháme?

29 Vypočítej číslo:

sedmkrát větší než 5	$7 \cdot 5 = 35$	o pět větší než 18	$18 + 5 = 23$
čtyřikrát menší než 16	$16 : 4 = 4$	dvakrát menší než 18	$18 : 2 = 9$
devětkrát větší než 2	$9 \cdot 2 = 18$	o dvě menší než 18	$18 - 2 = 16$
šestkrát větší než 3	$6 \cdot 3 = 18$	tříkrát větší než 4	$3 \cdot 4 = 12$
pětkrát menší než 45	$45 : 5 = 9$	o tři větší než 28	$28 + 3 = 31$

30 V Plzni naměřili 16. září odpolední teplotu 24 stupňů Celsia. Ranní teplota byla třikrát nižší. Kolik stupňů Celsia naměřili ráno?

_____ zk. _____

31 Doplň čísla.

$6 \cdot \square = 12$	$8 \cdot \square = 0$	$\square \cdot 7 = 7$	$9 \cdot \square = 36$
$\square \cdot 3 = 9$	$5 \cdot \square = 25$	$9 \cdot \square = 18$	$\square \cdot 5 = 0$
$\square \cdot 4 = 8$	$8 \cdot 3 = \square$	$0 \cdot 6 = \square$	$\square \cdot 3 = 27$
$5 \cdot \square = 5$	$\square \cdot 3 = 6$	$10 \cdot \square = 50$	$8 \cdot \square = 16$

Doplň tabulky.

a	12	24	3	15	27	0	30	18	6	21
a : 3										
b	18	2	16	4	14	6	12	20	8	0
b : 2										
c	12	4	8	16	40	0	36	20	32	28
c : 4										

Vypočítej.

PRV - UČ: str. 22:

3. LIDÉ A ČAS

ORIENTACE V ČASE A ČASOVÝ ŘÁD

Pokuste se vysvětlit, co znamenají následující slovní spojení, která občas slyšíte od svých rodičů nebo známých: *mařit čas (mrhat časem)*, *čas utíká (letí)*. Znáte i jiná slovní spojení se slovem *čas*?

Čas plyne pořád, nedá se zastavit.

Přesným určováním denní doby se lidé od pradávna nezabývali. Rozlišovali pouze určitá období, která se během jejich života pravidelně opakovala, jako např. období sucha nebo období dešťů. Později se lidé začali porovnávat mezi sebou, jak rychle jsou schopni vykonat určitou činnost, a uvědomovali si potřebu přesného přístroje na měření času.

Porovnejte svou výkonnost. Vyzkoušejte si, kdo stihne za minutu udělat více dřepů.

Lidé začali měřit čas nejprve na **dny** a **noci**, které mohli lehce rozlišit a spočítat. Sledováním koloběhu **ročních období** dokázali dělit čas na **měsíce** a na **roky**.

Členění na roky, měsíce a dny znázorňuje **kalendář**.

stolní kalendář

plánovací kalendář

nástěnný kalendář

Sledujte data narození členů rodiny nebo jiné významné dny během roku. Určujte, v jakém ročním období se slaví.

Čas dnes dokážeme změřit s přesností na zlomky sekundy. Sledujme ho na různých **měřidlech**.

• Jak nazýváme jednotlivé **typy hodin** a **hodinek** na obrázcích?

Čas měříme v hodinách (h), minutách (min) a sekundách (s).

Základní jednotkou času je **1 sekunda**.

Převody jednotek času

$$1 \text{ h} = 60 \text{ min}$$

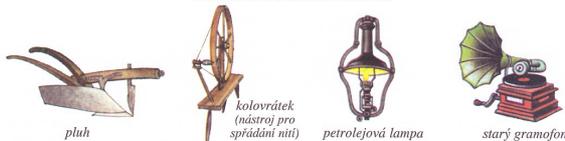
$$1 \text{ min} = 60 \text{ s}$$

Čas plyne hodinu za hodinou, minutu za minutou, stále rovnoměrně. Za námi leží **minulost**, kterou známe, před námi je **budoucnost**, kterou však můžeme pouze předvídat.

Vyprávějte, co jste dělali včera, co děláte teď a co asi budete dělat zítra.

PRV - UČ: str. 23:

JAK ŽILI LIDÉ DŘÍVE

- Na obrázcích jsou **předměty denní potřeby** pro práci i zábavu, které užívali vaši předkové. Máte doma některé předměty připomínající život starších členů rodiny?

Generace našich předků se odpradávná odlišovaly nejen používáním odlišných předmětů denní potřeby, ale i **bydlením a způsobem života**.

- Prohlédněte si doma fotografie svých předků. Všimněte si, jak chodili oblečení, kde žili. Řekněte, čím se výrazně odlišovali od lidí žijících v dnešní době.

Od dob, kdy lidé stavěli svá první přístřeší, uplynulo mnoho času. Tehdy se lidé začali spolu dorozumívat, poznávat přírodu a snažili se ji využít pro svoji potřebu. V dávných dobách se živilo lovem divoké zvěře a sběrem bylin. Postupem času zdokonalovali svá obydlí, nástroje a předměty denní potřeby. Začali vyrábět i různé šperky.

Lidé uskutečňovali převratné objevy a vynálezy. Dnes se můžete dozvědět o životě v dávných dobách z vyprávění starších lidí nebo ze starých knih, fotografií a předmětů v muzeích a v knihovnách.

Kteří významní rodáci pocházejí z vašeho kraje? Čím se proslavili?

Svědectví práce našich předků se uchovalo nejen v **písemných**, ale i ve **stavebních památkách**. I dnes můžete navštívit řadu **památných míst** a dozvědět se něco víc o jejich historii.

Na historických jarmarcích se můžete seznámit s **lidovými zvyky a tradicemi**, s řemesly, kterými se zabývali lidé již od pradávna.

- Které významné historické nebo kulturní památky se nacházejí ve vaší obci nebo v jejím nejbližším okolí?
- Myslíte, že je nutné památky uchovávat a nepoškozovat je? Proč?

PS, str. 25-26

3. NÁMĚTY K OPAKOVÁNÍ

- Jak je rozčleněn čas v kalendáři? Vyhleďte dny, kdy slavíte narozeniny a svátek.
- Jaká měřidla času znáte? Popište, jak vypadají.
- Vymenujte některé předměty denní potřeby, které používali naši předkové. Proč je nepoužíváme i my?
- Kde se dnes můžete dozvědět něco víc o životě v dávných dobách? Co zajímavého jste se dozvěděli vy?

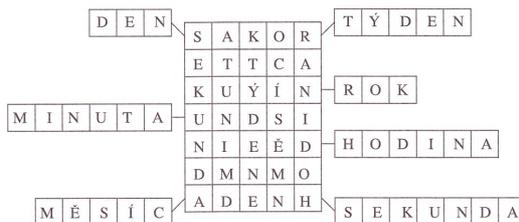
PRV - PS: str. 25:

3. LIDÉ A ČAS

Orientace v čase

- Jak můžete měřit čas? Měřidla času jsou _____.

Vyhleďte ve čtyřsměrce názvy různých časových úseků.

- Na časové ose doplňte rok, kdy jste se narodili, a letošní rok (včetně data dnešního dne).

- Červeným puntíkem označte přibližně dobu, kdy se narodili vaši rodiče, modrým puntíkem, kdy se narodili prarodiče. Zeleným puntíkem označte dobu, kdy v budoucnu pravděpodobně začnete chodit do zaměstnání.
- Žlutě vyznačte na ose budoucnost, hnědou barvou minulost.

- Přečtete z Pavlových hodinek, kolik je hodin. Jdou jeho hodinky správně?

PRV - PS: str. 26:

Jak žili lidé dříve

1. Doplňte, co víte o životě v dávných dobách.

Život v dávných dobách pozdáváme z _____

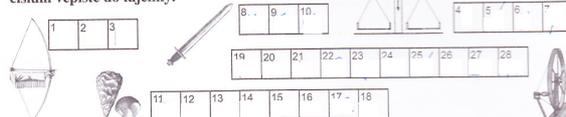
Pravěcí lidé se živilí _____ a bydleli v _____

_____. Pěstovali a chováli _____

Bydleli v otvřelých z _____

Postupem času začali rozvíjet z řemesla. Vyráběli _____

2. Pojmenujte předměty denní potřeby našich předků. Písmena odpovídající příslušným číslům vepište do tajeňky.

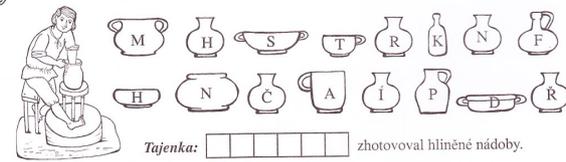

Tajeňka:

1	3	8	27	3
---	---	---	----	---

3. Jaké významné historické památky se nacházejí ve vaší obci (ve vašem kraji)?

4. Vybarvěte nádoby, které jsou stejné. Písmena tvoří tajeňku.

Tajeňka:

--	--	--	--	--	--	--

 zhotovoval hliněné nádoby.

5. Napište alespoň pět názvů řemesel, kterými se lidé zabývali odpradáva:

NAD OBRÁZKEM ZIMNÍCH HOSTÍ

Už má Ivanka zase nový obrázek v knize. Je na něm vidět, jak někdo v zimě nasypal ptáčkům za okno zrní a oni se teď slétají na jídlo. „Jejej, Povídálku, tolik ptáčků je na obrázku. Vid', že mně budeš o nich vykládat. Víš, já jsem ještě malá, ale všechny bych je už chtěla znát,“ prosila pěkně Ivanka.

Sláva, Povídálek si už chodí volně po knize. Maminka jistě pověděla Ivance, jak to v zoologické zahradě vypadá. Tím ho, chudáčka, vysvobodila z tygří klece, kde jste ho před několika stránkami viděli. „To víš, že ti budu vykládat. Obrázku, ožij!“ řekl Povídálek. Mávl rukama a v tu chvíli nastalo velké hemžení. Ptáci na obrázku začali lítat, strkat se a křičet. „Koukej na ně, Ivanko. Ti, co se nejvíc perou a co nejvíc rámusí, to jsou vrabci.“

Vtom frrr, frrr, na jídlo přiletěli nějací uhlazení chlapi. Nazelenalí, baculatí, se žlutým pírkem v křídle. „Ááá, pěkně vítám, páni zvonci. To jsou k nám hosti. Proč nám hned nezazvoníte cililink, cililink? Aha! Vy až na jaře. Ale pozor, Ivanko, ticho. Přiletěl pěnkaváček.“ Ivanka ani nedýchala. „Vidíš ho? Jaké má načervenalé břicho a namodralou hlavíčku? Takový pěkný hezounek je to. Nepoplašme ho. Jen

47

aby mu vrabci něco nechali. Ať se u nás aspoň trochu nají, když sem tak málokdy přijde. Víš, on se trochu stydí. Nechce se prát s vrabci, tak raději chodí sám po silnici a volá na všechny strany ‚Pink, pink! Pink, pink!‘ Jako by vůbec ani v zimě neměl hlad.“

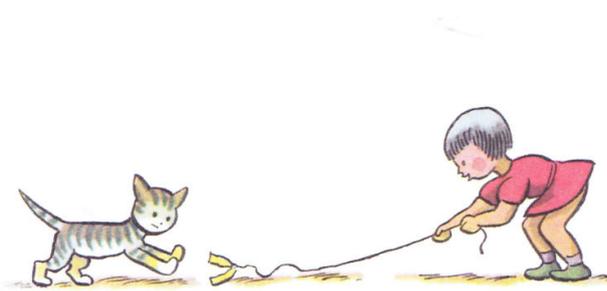
48

Jenže vtom se to všechno za oknem pomíchalo, vrabci povyskočili, zamávali křídly a pěnkaváček uletěl. Nahoře se nad nimi někdo pověsil hlavou dolů. Sýkorka. A hned klov, klov, do slaniny, která tam nahoře visela na hřebíku. Klov, klov. Pořád se přitom ohlížela. Chvilku neposeděla. Jistě by se nikdo jiný na takovém hřebíku nedovedl udržet, jen sýkorka.

To se Ivanka rozesmála. Sýkorka se točila jako nějaký cirkusák. Ivanka se smála, až se zajíkala. Ale když se při té podívané rozchechtali i vrabci, sýkorka se lekla, mrskla křídly a frnk, už byla pryč, a s ní všechn život. Na stránce zůstal zase jen nehybný obrázek.

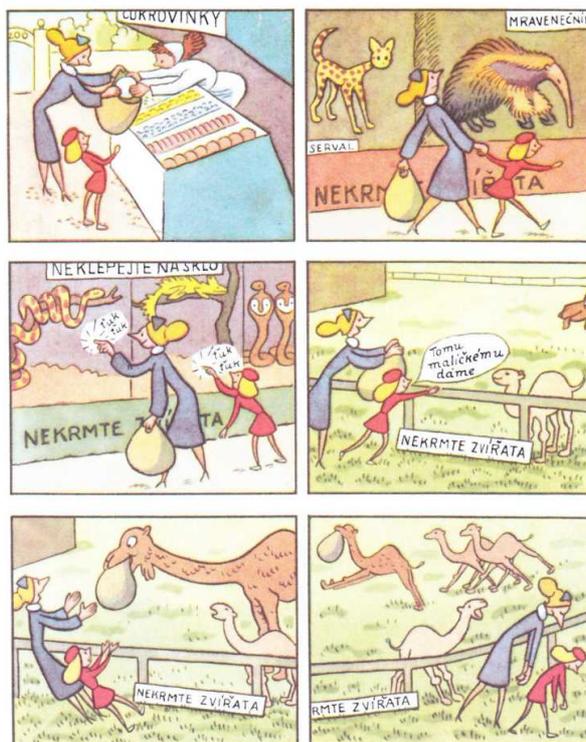
„To je škoda,“ vzdychla Ivanka, když kouzlo zmizelo. „Takové to bylo hezké! Už mně teď, Povídálku, neukážeš žádné ptáčky?“

„Ale ukáži, Ivanko. Nové, docela jiné ptáčky. Počkej, až přijdeme na obrázek parku. Pak zase máchnu rukama a zavedu tě tam. A uvidíš, budeme je tam krmit z ruky!“

49

CHTĚLY KRMIT V ZOO

50

O PANENCE, KTERÁ UMĚLA CHODIT

Irenka měla něco, co jí všichni záviděli. Měla panenku a ta byla tak krásná, že se to ani povědět nedá. Uměla zavírat a otevírat oči. Uměla říkat „máma“, kývala hlavou a uměla také sama chodit, úplně jako živý člověk. A když jí dali do ruky lízátko, tak ho způsobně olizovala.

Každý ji obdivoval. Každý takovou panenku chtěl vidět. Když ji Irenka přivezla do parku, seběhl se celý houf dětí. Všichni volali: „Jej, to je krásná panna!“ Irenka se jenom smála. „Vy ani nevíte, co všechno umí!“ Postavila pannu před kočárek, a div divoucí. Panna šla sama před kočárkem. Cap, cap, cap, jako živá holčička. Děti křičely, tleskaly. Pokřikovaly schválně na panenku: „Pozor, voda. Pozor, kamínek. Spadneš, capalko!“ Ale panenka dávala pozor, dobře zvedala nohy a vůbec nespadla.

51

Najednou se však objevil zmrzlinář. „Malinová, vanilková, citronová, jahodová!“ volal. Nu, to už byly všechny děti u něho. I Irenka. Honem si koupila jahodovou a vanilkovou, a když se vrátila, strnula údivem. Panenka byla pryč. Docela pryč. U kočárku nebyla, na záhonek nezaběhla, na cestičce ji neviděli.

Inu, malá panenka šla zatím do města. Cap, cap, cap, vyšla z parku. Cap, cap, cap, už byla před křižovatkou. Nad křižovatkou svítily světla a pod nimi stál strážník. Ukazoval, kdy se může jít. Blik, objevila se nad ním žlutá. Blik, objevila se červená. Strážník roztáhl ruce. Stát! Zpředu ani zezadu na křižovátku nikdo nesmí. Také nikdo nešel. Všichni stáli a dávali pozor, až je strážník pustí. Ale, povídejte to panence. Cap, cap, cap, šla dále. Rovnou na dopravního strážníka.

„Kampak, maličká? Copak jsi neviděla červenou?“ zastavil ji. Panenka jen zakývala hlavou a řekla: „Máma!“ – „Aha, ty ses ztratila a chceš za maminkou. Pojď, já tě zavedu.“ Vzal panenku za ruku a zavedl ji na strážnici. Ach, tam byli na ni hodní. „Jakpak se jmenuješ?“ ptali se jí pěkně. Mysleli, že je to opravdová holčička. A ona to zatím byla jen Irenčina panenka. Zase jen zakývala hlavou a řekla: „Máma.“ Kde bydlí, nevěděla. Jak na ni volají, teprve ne. Jen pořád kývala hlavou a říkala: „Máma.“

„I to je s tebou trápení,“ řekli. „Ty ještě neumíš mluvit.“ Dali jí tedy čokoládu. Že budou zatím telefonovat. A jeden, takový starší, telefonoval na všechny strany. „Nebyla u vás nějaká maminka a neplakala, že se jí ztratilo děťátko?“ Ale

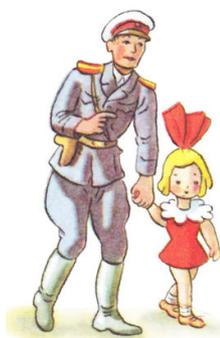
52

nikde nic. Všechny děti se pořádně vrátily z mateřské školy. Anebo si všechny děti pořádně hrály před maminkami a babičkami. Žádná maminka se o děťátko nehlásila.

Panenka zatím způsobně lízala čokoládu. Budou tedy telefonovat dál. Pořád mysleli, že je to opravdová holčička. A telefonovali. Nu a aby panence nebylo smutno, přinesl jí jeden strážník vláček. Klekl si na zem a ukazoval jí, jak vláček hezky jezdí po kolejích, když se natáhne. Jiný jí přinesl houpacího koně a ukazoval, jak se na něm houpá. Všichni ji obskakovali. Ukazovali jí hračky. Všichni ji nějak bavili. Všichni si s ní chtěli hrát. Ale panenka pořád nic. Pořád jen kývala hlavou a říkala „máma“.

53

„To víš, za chvíli maminka přijde,“ těšili ji. Dokonce ji vzali za ruce a tančili s ní kolo, kolo mlýnský, aby ji pobavili. Ale pak jednomu, takovému mladému, napadlo, že se podívá do parku, jestli odtamtud nějaká holčička neutekla.

A vida, po parku běhala Irenka celá nešťastná, celá uplakaná, že jí zmizela panenka. Taková veliká panenka, velká jako děťátko, které běhá a umí říkat „máma“. – „To je ona,“ vykřikla, když uviděla panenku

s mladým strážníkem. A ten strážník spráskl ruce. „Propánkráče, ona to není živá holčička, co vedu za ruku? Ona je to panenka! A my všichni mysleli, že je to opravdová holčička, která se ztratila.“

Tak strážník odevzdal panenku Irence a všichni byli rádi, že se našla pravá maminka. Teď bude ovšem Irenka dávat na svou panenku větší pozor. Už jí koupila nové, hezké řemínky. Uvazuje jí ke kočárku, a když panenka chodí po zemi, jde Irenka vždy za ní a drží jí za řemínky.

54

Už jí panenka neuteče. A když, tak bude mít na krku pověšenou knížečku a tam bude mít napsáno, kde bydlí. Protože panenka to sama říci nedovede. Nepotřebovali byste také takovou knížečku?

O JULINCE, KTERÁ NECHTĚLA

Nemyslete si, že Julinka neuměla plavat. I uměla. A jak dobře. To se už naučila, sotva začala mluvit. Ale za nějaký čas nechtěla. Jak přišla do vody, spustila křik: „Né, né, ona nepoplavé, ona nechcé, bé, né, vemte mnéé!“

„Podívej se, Julinko, když už jsi zapomněla plavat, dáme ti gumový kruh kolem těla a ten tě ponese.“ Panečku, to bylo něco. Julinka si lehla do kruhu, kruh ji nadnášel a ona se už nemusela namáhat. A to se jí líbilo. Začala skotačit, šplíchat,

55

obracet se a najednou: „Jééé, kdo to je tuhleeé, kdo to se mnou plavééé!“

Polekala se, vyskočila z kruhu, rozmáchla se rukama a nohama, a už uměla plavat.

Panečku, Julinka opravdu uměla plavat. A kruh teď už nechce mít. Nafukovací kruh, to je jenom šidítko. I prasknout nad hloubkou může. Ale když někdo umí plavat, smí se odvážit do každé vody.

SKRÝVAČKA POD KAMENEM

„Víš co?“ řekla Ivanka Chloupkovi. „Budeme si hrát. Já nakreslím na zemi šipky a ty po nich půjdeš.“ Chloupek poslouchal, jako by rozuměl. Ivanka tedy nakreslila šipky. Chloupek snad opravdu rozuměl, protože po nich poslušně

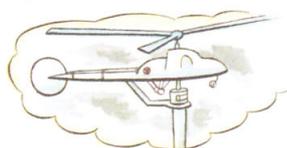
56

vykročil. Kam ho šipky zavedou? Asi to bude nějaké šibalstvo. Šipky šly nejprve za keř. Chloupek šel za nimi, neohléd se ani nalevo, ani napravo. Pak ho šipky vedly přes kamení, pak musel podle nich dvakrát skočit přes potok, ale najednou se šipky začaly točit dokolečka. Lidičky, pomozte, šipky se splašily. Kolečka byla stále menší a menší, až najednou bác! Za poslední šipkou byl kámen a pod ním bylo vidět dolík. Tam bude asi to šibalstvo. Nu dobře. Chloupek je nezkazí. Začal všema nohama kámen odhrabávat. Opřel se do něho a kámen rup! Odvalil se z dolíku. V tu chvíli to zavonělo – a Chloupek našel v dolíku kost.

„Ivanko, to je krásná hra. Až zase nakreslíš šipky a položíš na jejich konec něco báječného, pak si budu s tebou zase hrát.“

57

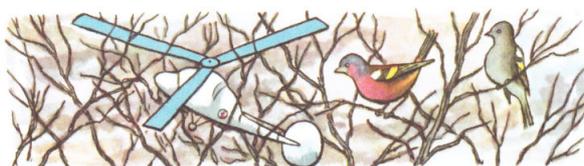
VÉNŮV VRTULNÍK

Vskutku krásný vrtulník dostal Věna.

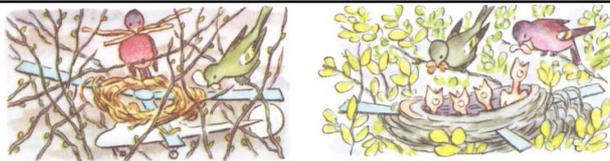

Stačilo jen zatáhnout za stužku, vrtule se roztočila a frrr nahoru.

Ale ouvej! Stál tam strom a létající hračka se posadila do tak tenkých větví, že se za ní nikdo neodvážil vylézt. Vrtulník

58

tam zůstal a pěnkavy, které tam lítaly, se mu každý den obdivovaly.

Na jaře do něho začaly nosit proutky, stébla, peříčka. „Takový dům jako my nebude mít nikdo,“ řekly. „Postaráme se o rodinu.“ A Věna brzo nato viděl pod stromem krásné divadlo. Táta i máma krmili své děti. Děti křičely, volaly, a staří nosili ze všech sil. „Vidíte,“ řekl Věna, „ti malí se narodili v mém vrtulníku. To jsou moji malí pěnkaváci. A budou lítat sami, bez vrtule a bez roztáčení.“

